

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

*В. Ю. Паламарчук, здобувач вищої освіти групи Ф-4/1
обліково-фінансовий факультет, МНАУ*

Фінансовий ринок в Україні відіграє важливу роль, так як має прямий вплив на усі сектори економіки країни.

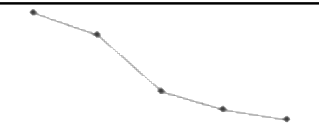
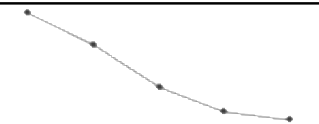
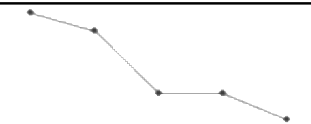
Фінансовий ринок – є основною складовою фінансової системи держави, яка створює і використовує фонди фінансових ресурсів у тих випадках, коли інші складові фінансової системи не можуть діяти ефективно [1]. Він призначений для постійного обслуговування товарних ринків та ринків сфери послуг [2].

Питання щодо фінансового ринку у своїх працях досліджувала багато науковців: О. Д. Василик [1], С. М. Еш[2], О. В. Онікієнко [**Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.**], В. М. Опарін [**Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.**], І. Ю. Николишин [**Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.**], Н. О. Шишпанова [**Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.**], Ю. М. Савінова [**Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.**] та інші.

Основною метою утворення та функціонування фінансового ринку в Україні є акумулювання та ефективне розміщення заощаджень в економіці [2].

Найактивнішими інституційними учасниками фінансового ринку в Україні виступають: страхові компанії (табл. 1), комерційні банки (табл. 2) та інші [8]. Тому для відображення загальної характеристики сучасного стану фінансового ринку в Україні дослідимо показники діяльності основних його інститутів.

Таблиця 1 Кількість страхових компаній в Україні, 2014-2018 рр.

Дата	Кількість Страхових компаній	З них СК "life"	З них СК "non-life"
на 31.12.2014	382	57	325
на 31.12.2015	361	49	312
на 31.12.2016	310	39	271
на 31.12.2017	294	33	271
на 30.09.2018	285	31	254
Динаміка кількості СК, 2014-2018 рр.			

Джерело: побудовано автором на основі [<https://forinsurer.com>]

Отже, кількість страхових компаній, так як і комерційних банків, має тенденцію до скорочення. За останні 5 років скоротилась кількість як СК «life», так і СК «non-life». Станом на 30.09.2018 р. кількість страхових компаній скоротилась на 25,4% в порівнянні з даними на кінець 2014 р.

Таблиця 2 Динаміка кількості комерційних банків в Україні, 2008-2018 рр.

Дата	Кількість діючих банків	З них з іноземним капіталом	У т. ч. зі 100% іноземним капіталом
на 1.01.2008	175	47	17
на 1.01.2009	184	53	17
на 1.01.2010	182	51	18
на 1.01.2011	176	55	20
на 1.01.2012	176	53	22
на 1.01.2013	176	53	22
на 1.01.2014	180	49	19
на 1.01.2015	163	51	19
на 1.01.2016	117	41	17
на 1.01.2017	96	38	17
на 1.01.2018	82	38	18
на 1.01.2019	77	37	23
Динаміка кількості банків, 2008-2018 рр.			

Джерело: побудовано автором на основі [<https://index.minfin.com.ua>]

Отже, динаміка кількості комерційних банків в Україні в період 2008 – 2018 рр. має тенденцію до зниження. До 2015 р. кількість комерційних банків була приблизно однаковою, змінювалась незначно. А з 2015 р. спостерігається стрімке скорочення кількості комерційних банків. Комерційні банки зі 100%

іноземним капіталом має перемінну динаміку і за 2018 р. досягла максимально високого значення в порівнянні з 10 попередніми роками.

Дані показники свідчать про скорочення кількості інститутів, але це не означає зменшення обсягів наданих послуг чи неефективне функціонування даних установ. Таке скорочення пов'язано зі змінами щодо надання ліцензій та процесу ведення діяльності таких інститутів. Тому більшість страхових компаній та комерційних банків, які мали менші потужності, об'єднуються для подальшого функціонування.

Отже, фінансовий ринок є важливою складовою фінансової системи України та має значний вплив на стан та розвиток економіки країни в цілому. На сьогодні стан фінансового ринку є несталим та важким. Для його поліпшення, перспективного розвитку, покращення економічної та соціальної ситуацій в країні, необхідне запровадження плану дій на перспективу. Одним із таких кроків стала розроблена спеціалістами Національного банку України «Концепція реформи банківської системи України до 2020 року». Розробка, запровадження та реалізація подібних планів перспективного розвитку має сприяти досягненню проміжних та кінцевих цілей держави, розвитку економіки країни та покращення її стану на міжнародному рівні.

Таким чином, можна дійти висновку, що фінансовий ринок в Україні перебуває на перехідному етапі або етапі розвитку та впровадження інновацій.

Література:

1. Василик О. Д. Теорія фінансів : навч. посібник К. : Центр навч. літ., 2005. 480 с.
2. Еш С. М. Фінансовий ринок: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2009. 528 с.
3. Онікієнко О. В., Передерієва С. О. Сутність фінансового ринку, його роль у фінансовій системі та перспективи розвитку. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2014. № 8. С. 127-134.
4. Опарін В. М. Фінанси (заг.теорія) : навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. К. : КНЕУ, 2002. 240 с.
5. Николишин І. Ю., Зізяк Н. В. Роль та значення фінансового ринку в фінансовій системі України. ХКТЕІ. «YoungScientist». 2014. № 7. С. 53-55.
6. Шишпанова Н.О., Іванов А. О. Фінансовий ринок: сучасний стан, проблеми на перспективи розвитку. Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics», №1 (2017). С.66-72.
7. Савінова Ю. М. Особливості розвитку фінансового ринку України як основи функціонування системи фінансового посередництва. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2042>.

8. Гриців І. Стан фінансового ринку України на сучасному етапі розвитку. Фінансовий ринок 2018. Економічний вісник Національний гірничий університет. 2018.

*Науковий керівник – Боднар.О.А.,
асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет*